

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/23/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200164
Dátum vydania rozhodnutia: 24.07.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200164.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci navrhovateľa: I. T. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, A., právne zastúpeného spoločnosťou Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, Trnava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29 augusta 8, 813 63 Bratislava, o vyrovnávací príplatok, o odvolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 20Sd/20/2016-48 zo dňa 24. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 20Sd/20/2016-48 zo dňa 24. marca 2017 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 13.02.2016 (ďalej aj ako „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 69b ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o vyrovnávací príplatok. Preskúmané rozhodnutie odôvodnila tým, že nárok na vyrovnávací príplatok môže vzniknúť iba v prípade, ak bol poistencovi priznaný starobný dôchodok podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a:

- a) získal pred 1.januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky,
- b) získal od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 najmenej jeden rok doby zamestnania alebo náhradnej doby podľa zákona účinného do 31. decembra 2003,
- c) ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, má nárok na výplatu starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky,
- d) suma vyrovnávacieho príplatku, ktorá mu patrí ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, má kladnú hodnotu.

V odôvodnení rozhodnutia súčasne konštatovala, že navrhovateľovi bol rozhodnutím zo dňa 09.01.2015 priznaný predčasný starobný dôchodok, a teda podmienku vzniku nároku na vyrovnávací príplatok nespĺnil bez ohľadu na skutočnosť, že predčasný starobný dôchodok je po dovŕšení dôchodkového veku starobným dôchodkom.

Na opravný prostriedok navrhovateľa krajský súd preskúmal rozhodnutie odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Z.z. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), pričom dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa bol dôvodný. Preto preskúmané rozhodnutie zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p. a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie.

Konštatoval, že odporkyňa v preskúmanom rozhodnutí vychádzala výlučne zo zistenia, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok, v súvislosti s čím ďalej dospela k záveru, že uplatnený nárok môže vzniknúť iba v prípade priznania starobného dôchodku podľa právnych predpisov Slovenskej republiky, a súčasne pod bodmi a) až d) uviedla ďalšie podmienky tohto nároku, opis ktorých nie je totožný s podmienkami uvedenými v ustanovení § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.

Krajský súd odporkyňi vytkol, že odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia neozrejmuje, akým spôsobom aplikovala príslušné ustanovenie zákona, z obsahu ktorého bez ďalšieho ako podmienka vzniku nároku na vyrovnávací príspevok nevyplýva nielen priznanie starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky, ale ani samotné priznanie starobného dôchodku, ako o tom možno usudzovať z obsahu odseku 1 písm. d), v ktorom, napriek tomu, že v prvej časti prvej vety ustanovenia je oprávnený poistenc identifikovaný ako poistenc, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, je uvádzaný aj poistenc s dohodou o vyplácaní predčasného starobného dôchodku programovým výberom.

V súvislosti s vyššie uvedeným poukázal na to, že navrhovateľ je poberateľom predčasného starobného dôchodku, ktorý sa podľa § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. považuje za starobný dôchodok (rozhodnutia odporkyne o jeho zvyšovaní preto obsahujú údaj o zvyšovaní dôchodku starobného), ako aj starobného dôchodku priznaného rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečenia. Odôvodnenie nenapĺňa nielen svoj základný účel logicky a zrozumiteľne žiadateľovi vysvetliť, akým spôsobom sa rozhodujúci orgán s jeho žiadosťou vysporiadal, ale ani požiadavky kladené naň zákonom v ustanovení § 209 ods. 4.

Proti rozsudku krajského súdu, uvedenému v záhlaví tohto rozhodnutia podala odporkyňa odvolanie, v ktorom poukázala na rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.01.2015, ktorým bol navrhovateľovi podľa § 67 ods. 1 a § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. od 22.12.2014 priznaný predčasný starobný dôchodok v sume 382,50 € mesačne.

Ďalej poukázala na znenie ust. § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 140/2015 Z.z., v zmysle ktorého nárok na vyrovnávací príplatok patrí za predpokladu splnenia ostatných podmienok iba poistencovi, ktorému bol priznaný starobný dôchodok. Uvedené ustanovenie je kogentného charakteru a nemožno ho meniť výkladom. Tomuto kogentnému charakteru zodpovedá aj spôsob určenia sumy vyrovnávacieho príplatku, ktorý je závislý od sumy fiktívneho starobného dôchodku, ktorý sa vypočíta ku dňu nároku na vyrovnávací príplatok rovnako ako starobný dôchodok, po pripočítaní obdobia dôchodkového poistenia získaného pred rozdelením Českej a Slovenskej federatívnej republiky, ktoré sa považuje za obdobie dôchodkového poistenia získané podľa predpisov Českej republiky.

Právna úprava výpočtu starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky na rozdiel od právnej úpravy výpočtu starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky, nedovoľuje znížiť sumu starobného dôchodku a z toho istého dôvodu ani sumu fiktívneho starobného dôchodku za obdobie pred dovŕšením dôchodkového veku tak, ako sa znižuje suma predčasného starobného dôchodku. Právna úprava odchyľne upravuje určenie sumy starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku.

Právnu úpravu nároku na vyrovnávací príplatok nemožno aplikovať na poberateľa starobného dôchodku, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, pretože v sume vyrovnávacieho príplatku by bola obsiahnutá aj suma, o ktorú bol znížený predčasný starobný dôchodok za obdobie od vzniku nároku do dovŕšenia dôchodkového veku. Negoval by sa tak účel spôsobu určenia sumy predčasného starobného dôchodku, ktorý je odôvodnený tým, že obdobie výplaty predčasného starobného dôchodku je logicky dlhšie ako obdobie výplaty starobného dôchodku. Inak by bola vytvorená neodôvodnená nerovnosť medzi poberateľmi predčasného starobného dôchodku a poberateľmi starobného dôchodku.

Rozšírením aplikácie § 69b zák. č. 461/2003 Z.z. na poberateľov starobného dôchodku, ktorým bol priznaný predčasný starobný dôchodok, by sa vytvorila tiež neodôvodnená nerovnosť medzi touto skupinou poberateľov a skupinou poberateľov predčasného starobného dôchodku, ktorí majú nárok na tento dôchodok len podľa predpisov Slovenskej republiky, pretože títo budú mať znížený starobný dôchodok, ktorý bol pôvodne priznaný ako predčasný starobný dôchodok, doživotne.

Je zrejmé, že nárok na vyrovnávací príplatok môže vzniknúť len poistencom, ktorým bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky, pretože ide o dorovnanie k starobnému dôchodku. Skutočnosť, že predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok nemá v tomto prípade na vznik nároku na vyrovnávací príplatok vplyv.

Vzhľadom na vyššie uvedené odporukyňa navrhla aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a preskúmané rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ sa k dôvodom podaného odvolania nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie odporkyne nie je dôvodné, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Rozsudok verejne vyhlásil dňa 24. júla 2018 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 69 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.

Podľa § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

Podľa § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. v odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

Predmetom sporu bola otázka právneho posúdenia nároku navrhovateľa na vyrovnávací príplatok priznávaný odporkyňou starobným dôchodcom v súlade s § 69b ods. 1 písm. a) zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 140/2015 Z. z., a teda posúdenie otázky, či nárok na vyrovnávací príplatok môže vzniknúť len poistencom, ktorým bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky, pretože ide o dorovnanie k starobnému dôchodku, alebo má nárok na vyrovnávací príplatok aj poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poistenc, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, má nárok na vyrovnávací príplatok, ak

- a) získal pred 1. januárom 1993 najmenej 25 rokov československého obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol po 31. decembri 1992 priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky,
- b) získal od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 najmenej 1 rok doby zamestnania alebo náhradnej doby podľa zákona účinného do 31. decembra 2003,
- c) ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, má nárok na výplatu starobného dôchodku podľa predpisov Českej republiky,
- d) uzatvoril zmluvu o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia, dohodu o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom a nemá na osobnom dôchodkovom účte evidované dôchodkové jednotky tvorené z povinných príspevkov, ktoré nie sú predmetom dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom, alebo mu bola vyplatená suma podľa osobitného predpisu, ak je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,
- e) požiadal o výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, ak získal obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu, a
- f) suma vyrovnávacieho príplatku má ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie, kladnú hodnotu.

Podľa všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 140/2015 Z. z. účelom vyrovnávacieho príplatku je čiastočne eliminovať poistencami negatívne vnímanú skutočnosť, že na základe rozdelenia ČSFR im bol priznaný dôchodok z Českej republiky za obdobie zamestnania pred rozdelením ČSFR a dôchodok zo Slovenskej republiky za obdobia dôchodkového poistenia, resp. zabezpečenia po rozdelení ČSFR, pričom úhrn súm týchto dôchodkov je z dôvodu rozdielných právnych úprav dôchodkového poistenia v jednotlivých štátoch po rozdelení ČSFR nižší, ako by bola suma dôchodku, ak by sa priznal poistencovi výlučne podľa právnych predpisov Slovenskej republiky s prihliadnutím na celú dobu dôchodkového poistenia/zabezpečenia, tak pred, ako aj po rozdelení ČSFR.

Novela zákona č. 461/2003 Z.z. nadviazala na pomerne dlho sa prejavujúcu nespokojnosť tých dôchodcov, ktorí doplatili na rozdelenie Českej a Slovenskej federatívnej republiky. Zákonodarca tak sledoval odstrániť rozdiely vo vyplácanej výške starobného dôchodku medzi poistencami, ktorým je v dôsledku rozdelenia ČSFR a priznania dôchodkov z Českej republiky za obdobia zamestnania pred rozdelením ČSFR a dôchodkov zo Slovenskej republiky za obdobia dôchodkového poistenia po rozdelení ČSFR vyplácaný nižší dôchodok ako by im bol vyplácaný výlučne podľa právnych predpisov Slovenskej republiky s prihliadnutím na celú dobu dôchodkového poistenia, tak pred ako aj po rozdelení ČSFR.

Novela reaguje aj na právne názory vyjadrené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, ktoré korigujú negatívne dôsledky rozdelenia federácie v oblasti dôchodkového zabezpečenia ako napr. v rozsudku NS SR sp. zn. 9So/203/2011, podľa ktorého mala odporkyňa v zmysle čl. 46 ods. 1 Nariadenia Rady č. 1408/71 stanoviť výšku dôchodku výlučne na základe dôb poistenia získaných podľa právnych predpisov Slovenskej republiky a mala tiež povinnosť vypočítať výšku dôchodku podľa pravidiel stanovených v čl. 46 ods. 2 uvedeného nariadenia, a teda vypočítať teoretickú výšku dávky so zohľadnením všetkých dôb poistenia podľa právnych predpisov členských štátov a z toho vypočítať v súvislosti so vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie.

Odvolačný súd z administratívneho spisu zistil, že navrhovateľovi bol rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.01.2015 priznaný od 22.12.2014 predčasný starobný dôchodok podľa § 67 ods. 1 a § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. a podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení nariadenia EP a Rady (ES) č. 988/2009. Ďalej bol navrhovateľovi rozhodnutím Českej správy sociálneho zabezpečenia č. R-25.6.2015-428/530 101 387 zo dňa 25.06.2015 priznaný od 06.01.2015 starobný dôchodok.

Podľa ust. § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. predčasný starobný dôchodok je po dovŕšení

dôchodkového veku starobným dôchodkom. Navrhovateľ dosiahol dôchodkový vek dňa XX.XX.XXXX; stal sa poberateľom starobného dôchodku priamo zo zákona a v čase rozhodovania odporkyne bol už poberateľom starobného dôchodku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a jeho obsahu sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že nadmieru strohé rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie vyrovnávacieho príplatku založené výlučne na zistení, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok, s tým, že nárok môže vzniknúť iba v prípade priznania starobného dôchodku podľa predpisov Slovenskej republiky, odkazujúce súčasne pod bodmi a) až d) na ďalšie podmienky tohto nároku, obsah ktorých však nie je totožný s podmienkami uvedenými v ustanovení § 69b ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., spolu s ďalšími vytýkanými pochybeniami, neumožňuje dostatočne objasniť, akým spôsobom správny orgán aplikoval príslušné ustanovenie zákona a jeho odôvodnenie tak nenapĺňa nielen svoj základný účel logicky a zrozumiteľne žiadateľovi vysvetliť, akým spôsobom sa rozhodujúci orgán s jeho žiadosťou vysporiadal, ale ani požiadavky kladené naň zákonom v ustanovení § 209 ods. 4 zákona. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ani obsažnejšie vyjadrenie odporkyne k opravnému prostriedku resp. odvolanie proti zrušujúcemu rozsudku nie sú spôsobilé tento nedostatok samotného rozhodnutia konvalidovať, ale naopak ho len potvrdzujú.

Krajský súd tiež (bez ďalšieho konštatovaný) jednoznačný záver odporkyne spochybnil aj poukazom na ustanovenie zákona (odsek 1 písm. d), v ktorom, napriek tomu, že v prvej časti prvej vety ustanovenia je oprávnený poistenec identifikovaný ako poistenec, ktorému bol priznaný starobný dôchodok, je uvádzaný aj poistenec s dohodou o vyplácaní predčasného starobného dôchodku programovým výberom a v súvislosti s týmto údajom, ako aj so skutočnosťou, že navrhovateľovi bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý podľa ustanovenia § 69a ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v jeho veku je dôchodkom starobným a rozhodnutia odporkyne o jeho zvyšovaní preto obsahujú údaj o zvyšovaní dôchodku starobného.

Najvyšší súd preto považoval krajským súdom vytýkané vady preskúmaného rozhodnutia za dôvodné, odkazuje na odôvodnenie v tejto časti napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktoré je plne vyčerpávajúce a logicky odôvodnené. Preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach týkajúcich sa dôchodkových dávok tzv. federálnych dôchodcov a ich výpočtu (sp. zn. 9So/200/2011 zo dňa 30.01.2013, 9So/203/2011 zo dňa 30.01.2013, sp.zn. 9So/124/2013 zo dňa 25.02.2015, sp.zn. 1So/66/2013 zo dňa 19.01.2016), v zmysle ktorej „Okolnosť, že zákon o sociálnom poistení ani iný právny predpis taký postup doteraz priamo neupravujú, je z hľadiska nároku navrhovateľa na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatná; ak taká úprava chýba, resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady výpočtu dôchodkov podľa medzinárodnej zmluvy, resp. pokiaľ nereagoval na také dopady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov navrhovateľa treba vychádzať priamo z čl.12 a čl.39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona Slovenskej republiky.“

Je pritom nepochybné, že negatívne dôsledky (prezentované ako v dôvodovej správe k novele zák. č. 461/2003 Z.z., tak aj vo vyššie citovanej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) sa týkajú (v rôznej miere) celej skupiny tzv. federálnych dôchodcov, t.j. bez ohľadu na skutočnosť, či sú títo poberateľmi predčasného starobného dôchodku (ktorý je dosiahnutím dôchodkového veku starobným dôchodkom) alebo starobného dôchodku.

Skutočnosť, že navrhovateľ požiadal o priznanie predčasného starobného dôchodku, a tento mu bol priznaný, predstavuje určitú výhodu oproti ostatným poistencom, ktorí požiadali o priznanie starobného dôchodku (teda poberajú dôchodkovú dávku od neskoršieho veku), avšak táto je do istej miery kompenzovaná, a to znížením sumy predčasného starobného dôchodku o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku (§ 68 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.). Avšak aj odhliadnuc od vyššie uvedeného môže byť výška úhrnu sumy predčasného starobného dôchodku federálnych dôchodcov a sumy starobného dôchodku podľa

právných predpisov Českej republiky nižšia, ako v prípade, ak by boli na výšku predčasného starobného dôchodku zhodnotené všetky doby poistenia, t.j. aj tie, za ktoré poberajú dôchodkovú dávku podľa právnych predpisov Českej republiky.

Podľa čl. 39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa. V kontexte s týmto článkom a zákazom diskriminácie, uvedeným v čl.12 Ústavy SR je potrebné si uvedomiť, že Slovenská republika je jedným z dvoch nástupníckych štátov Českej a Slovenskej Federatívnej republiky ako jedného štátu a teda v prípade zamestnania na území ČSFR u zamestnávateľa, ktorý mal sídlo na území ČSFR, nejde o klasické zamestnanie v cudzine (inom členskom štáte Európskej únie).

V prípade, že výška dôchodkov (podľa právnych predpisov oboch nástupníckych štátov) ku dňu vzniku nároku na dôchodok v ich súčte po prepočítaní kurzu mien oboch štátov nedosahuje výšku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by sa pre výšku jeho starobného dôchodku započítali nielen všetky doby dôchodkového poistenia získané tak na území Slovenskej republiky ako aj na území Českej republiky (pred 01.01.1992), ale aj všetky priemerné príspevky od 01.01.1984 do 31.12.1992 (resp. pri použití § 63 ods.7 zákona o sociálnom poistení aj pred 01.01.1984), potom tento dôchodok musí byť priznaný v sume, rovnajúcej sa rozdielu medzi výškou starobného dôchodku, priznaného Českou správou sociálneho zabezpečenia, a takou výškou dôchodku, ktorá by navrhovateľovi patrila, ak by mu všetky doby poistenia a príspevky do 31.12.1992 bolo hodnotené podľa slovenských právnych predpisov.

Okolnosť, že pre prejednávanú právnu vec platné právne predpisy taký postup (pre poberateľov predčasných starobných dôchodkov, ktoré sa zmenili na starobné dôchodky) priamo neupravujú, je z hľadiska nároku navrhovateľa na primerané zabezpečenie v starobe nepodstatná; ak taká úprava chýba, resp. je neúplná, lebo zákonodarca pri tvorbe právneho predpisu opomenul možné dopady na spomínanú skupinu starobných dôchodcov, resp. pokiaľ nereagoval na také dopady, potom pri posudzovaní dôchodkových nárokov navrhovateľa treba vychádzať priamo z čl.12 a čl.39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky ako základného zákona Slovenskej republiky. K rovnakým záverom dospel Najvyšší súd vo vyššie citovaných rozhodnutiach a týchto sa pridrižava aj naďalej. Preto nie je správny názor o tom, že ide o odlišné nároky (starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok, ktorý je po dosiahnutí dôchodkového veku tiež starobným dôchodkom), nakoľko predmetom tohto konania je rovnako zachovanie práva tzv. federálnych dôchodcov na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 39 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky kontexte so zákazom diskriminácie, uvedeným v čl. 12.

Odvolací súd, uvedomujúc si povahu predčasného starobného dôchodku a spôsob jeho výpočtu, súčasne poukazuje na to, že postupom v zmysle právnej úpravy vyrovnávacieho príplatku, platnej pre prejednávanú právnu vec je potrebné zároveň zachovať zníženie sumy dôchodkovej dávky podľa § 68 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. tak, aby poberatelia predčasného starobného dôchodku neboli zvýhodnení oproti ostatným dôchodcom.

Súčasne však odvolací súd poukazuje aj na novú, v čase vyhlásenia tohto rozhodnutia platnú právnu úpravu v § 69b a nasl. zák. č. 461/2003 Z.z., v zmysle ktorej má nárok na vyrovnávací príplatok aj poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok. Z dôvodovej správy k zákonu č. 266/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony vyplynulo, že „Na základe poznatkov z aplikačnej praxe a z vykonaných analýz sa ukázalo ako dôvodné, umožniť vznik nároku na vyrovnávací príplatok aj poistencom, ktorým bol priznaný slovenský predčasný starobný dôchodok a český starobný dôchodok. Z uvedeného dôvodu sa pre poistenca, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok navrhuje právny režim podmienok nároku na vyrovnávací príplatok, určenie sumy vyrovnávacieho príplatku, prehodnocovanie sumy vyrovnávacieho príplatku a podmienok nároku na výplatu vyrovnávacieho príplatku.“

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1, § 246c ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi ich náhradu nepriznal, lebo hoci bol v konaní

úspešný, náhradu trov konania si neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).